

«ОММАВИЙ МАДАНИЯТ» — ОҒУМИ?

Келгүсін
сөзләрда ўңнің

«Шұнча бўлурми ҳай-ҳай?»

Келгүсі сөзләрда ўңнің

Ishonch

2018 йил 29 май • сешанба • № 63 (4036)

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 марта чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: xatlar@ishonch-doverie.uz

Тараққиёт одимлари

Сўнгги йилларда юртимизда барча соҳада бўлгани каби пиллачилик тармоғида ҳам кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

ИННОВАЦИОН ПИЛЛАХОНА – сифатли маҳсулот, экспорт ва янги иш ўринлари

Президент карори билан ташкил этилган «Ўзбекипаксанаот» уюшмаси хориж тажрибаларини ўргangan ҳолда тармокка инновациоғоя ва технологияларни кенг жорий киляпти. Бу нафакат илак курти парваришларни жараёни, балки озука етишишири, зарур ускуна ве жихозлар этиказиб бериш, қайта ишлаш босқичларини ҳам тўлиқ камраб олаётганини таъкидлаш жони.

Инновацион пиллахоналарда киритилган дастлабки нағизлар бунга яққол мисолидир. Шу ўринда савол туғилди: инновацион пиллахонанинг канадай афзалиги бор? «Ўзбекипаксанаот» уюшмаси раиси ўринбосари Олимжон Жумаев бу хақда куидагиларни сўзлаб берди:

27 май куни Наманган шаҳрида анъанавий гул байрами бошланди.

Барчага қувонч улашди

Яна бир янгилик шундан иборатки, байрам меҳмонлари ва мезбонлари эътиборига гул байрамининг логотипи ҳамда мадхияси намойиш этилди.

Байрам иштирокчиларини кутлар экан, вилоят хокими Х.Бозоров ушбу тадбирнинг гулсевар, гулпарвар наманганларни ҳаётдаги ўрни бекиёс эканлигини, анъанавий байрам вилоятнинг ўзига

хос «ташриф коғози» га айланниш ултурганини алоҳида таъкидлади. Шундан сўнг маданий ҳордик онлари бошланиб кетди.

Вилоят хокими дастлаб вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси томонидан барпо этилган «гул аллеяси» га ташриф буюди.

Байрамнинг тантанали очилиши маросимида Туркия, Саудия

Арабистони, Бангладеш, Кувайт, Бахрайн, Киргизистон, Тожикистон ҳамда Россиядан келган меҳмонлар хозир бўлди.

Кези келгандга, узок тайёргарлик натижасида наманганлик гулчилар ушбу байрам учун 150 дан ортиқ турдаги 2 миллионта ноёб навли гул кўчаглари парваришларни алоҳида кайд этишилозим. Бундан ташкири, Наман-

ган шаҳри ва туманлари, Фарғона, Андикон, Фарғона вилоятлари, Тошкент шаҳридан келган гулчилар томонидан 3 миллиондан зайд тувакда парваришланаётган гуллар кўргазмаси ва савдоси уюштирилди.

Байрам 3 июня кадар давом этади.

Дилдора РАҲМОНОВА,
«Ishonch» мухобира

Ўзб. сурʼати.

Тешик тогоранинг эгаси ким? хуқуқини билади, бурчини эса...

Касаба уюшма ташкилотлари мутасадидилари билан кишлоқ аҳолисининг тутмуш шароити билан танишаётган эдик. Бир тарафда пишириб оқаётган канал, бир тарафда бугу-рөгар гуллаб турган масандаги гарип бир ўй эътиборимизни тортиди. Суриштисак, хонадон соҳиблари эҳтиёжданд мол оила сифатида рўйхатда турар экан. Оиласда ишга ярокли тўрт нафар инсон кеч каерда ишламайди. Уйда на соғин сигир, на мол-хол,

на товук бор. Каттагина томорқага экин экилмаган.

— Сув ёқасида яшар экансиз. Томоркантиз ҳам бор экан. Унга чўп суксангиз, дарахтга айланади, — деб гап бошлаган мутасадидининг оғизига уришиди.

— Болаларингизга ақл ўргатинг; неварамиз касалманд, кам таъминланганлар рўйхатидамиз, — деб шанғиллай кетди хонадон соҳибаси.

— «Қўлдан беринга күш тўймас», дейишган.

Озигина моддий ёрдам пули билан неварангизни кандай даволатасиз? — деб сўрадик аёлдан.

— Томоркангизда этиширилган сифати сабзатошлардан витаминни таомлар тайёрлаб берсангиз, паррандаб бокиб, гўштидан кайнатма шўра пишириб ичирсангиз, неварангиз соғайб кетармиди? Айникиса, кўй бокиши учун бу ер жуда кулай экан. Канал бўйини бир-икки айлантириб келсангиз кифоф...

Гапимиз оғизда колди.

Мулоҳаза

«NASA» космик агентлиги Ойда ракета заводи курмокчи. 2019 йили агентлик Ойдаги биринчи заводни курниш учун юк ва материалларни ташиши бошлади.

Ердан ташкирида куриладиган илк заводда босха сайдерларга сайдерларда аскотадиган ракета ёнилигини ишлаб чиқариш режалаштирилган.

Интернет нашрлари ҳамда ўз муҳобирамиз хабарлари асосида тайёрланди.

Бошимни котирмасдан уйимдан чиқиб кетинглар. Уй — шахсий худуд хисобланади...

Хонадон соҳибининг ўз хукукини яхши биллишига амин бўлдик у вилен хайрхўшина насиша килиб, ортимизга кайдик.

Кейнинг пайтларда шунга ўхшаш воеқаларга тез-тез гувох бўлиш мумкин. Бунинг сабаби нима? Юртошаримиз орасида хукукини таниб, бурчини унтаётганлар кўпайиб кетмаяпти? Бу хакида сўз боргандида беихтиёри машхур рус шоири Александр Пушкиннинг баликчи чол ва тилла балик хакидаги шеърий эргати эслаг тушади. Бу бежизга эмас. Чунки давлат тоғонидан оддий одамларга яхчакачон бутунгидай эътибор ва имтиёзлар берилмаган. Бундан кўчилтилар курсанд бўлса, айримлар гангиг коляпти. Эртакдаги тилла балик тутиб олган чонлини кампирга ўхшаб нафси хакалак отиб кетаётганлар хам кам эмас. Базъи бирорлар эътибор вактичлилар бўлиши мумкин деб ўйлаганиданни, давлат бераётган пайтда олиб колишини керак деган фикр билан турли баҳоналарни рўйчак килиб, ёрдам устига ёрдам сўрашяпти. Ваҳоланки, давлатнинг яхл олдидаги мажбуриятлари бўлганидек, фукароларнинг хам давлат олдилда бурч ва мажбурянларни бор. Бирор айрим инсонлар буни тан олгиси келмайди. Аникрок айттанди, «Мен давлат учун, ватаним учун нима киддим?» деган саволга ҳамма хам жавоб излайвермайди. Колверса, давлат учун ишламаган тақдирда хам инсон яхч бўлмаганди ўзи учун ҳаракат килиши, ўз ҳастиининг эгасига айланаб, чиройли тўрмуш кечирига интилиши керак эмасми?

Гулчехра опа узок йиллар нуфузли идораларда меҳнат килган. Нафакага чикка, хусусий идорада фаррошли кила бошлади. Инга бальзи бирорлар «Сизга нима зарур, нафакангили олиб ўтиравсангиз бўлмайдими, ахлат тозалашта уял-майсизми?» дега дашном беришиди.

— Нега энди уялишим керак? — деди бунга жавобан Гулчехра опа. — Меҳнат килишининг нимаси ёмон? Биринчидан, саглом бўлмасан, иккинчидан, уйимга бир-иккиси сўм пул олиб келаман. Атрофни озода, саронжом килиб кўйиш сабов-ку?

Афусуски, ҳамма хам Гулчехра опа каби фикрламайди. Айримлар куни бўйи кўчада ўзига ўхшаган бекорчилар билан ўт-

ган-кеттанинг гийбатини килиб ўтира-са-ўтиради, бирон касб ё хунар этагини тутишини истамайди. Буни таклиф килингётган турли жамоатчилик ишларини рад килаётганлар мисолида хам кўргин мумкин. Бундайларни тингласантиз, нукул жамият ва ҳаётдан нолийди. Иктисолий ахволи танглиги, яхч ким кўмак бермаслини хакида дийдид килади. Ваҳоланки, тўрт муччаси сог бўла турли бирон иш ўзиши ўзига эп кўрмайдиган кишининг

айттанди, ош бўлсин-у иш бўлмасин! Бальзилар учун унданд хам яхшини — ишлама даромад олиши.

Якинда бир гурух эхтиёжмандларга маший техника жижозларини топшириши табдирида иштирок этдим. Аксарият юртдошларимиз ушбу эътибордан мамнун эканини кўзда ёш билан эътироф этишиди. Бундай совғалар уларнинг оғирини енгил тўртумчаси сог бўла турли бирон иш ўзиши ўзига эп кўрмайдиган кишининг

ради. Шу аёлнинг ўн-ён икки яшар ўғли бор. Аммо аёл ўзигига молларни сугоришни топширимайди. «Ўсиб келаётган бора, бирон жойи оғримасин» деб уни айди. ўзи тонг коронусиде ўйонса-да, боласини чошгоҳча уйтогимайди. Оқибатда ўсмир шу тахлигда вояга етади. Иш шу даражага боради, яхто онасига бир пиёла чой дамлаб беринида хам акли стмайди. Кўлидан биронга юмуш келмайди. Шахардаги ахвол эса унданд-да баттар. Она эшикни кулфлаб ишга

эътиборни кучайтириш лозим. Асосийси эса инсоннинг ўзида чиройли турмуш кечириша иштиёк бўлиши керак.

Бир зиёли оила соҳибларини биламан. Оила бошлиги университетда ўқитувчи, бекаси эса шифкор. Улар уйда ойлави корхона очишган. Ушбу корхонада турли пишириклар тайёрланади. Ишдан кайтгач, оила аъзоларни жам бўлиб турли пишириклар пиширишади. Эрталаб барвакт ўйониб, маҳсулотни савдо соҳибларларни топшириб, ўз ишларига кетишади. Оиланинг яшаш шароитига кўччиликнинг хаваси келади. Ваҳоланки, улар хам кўччилик каби факат машидан билиан конаюнларидан яшаш мумкин эди. Чиройли турмуш кечириша бўлган иштиёк оила аъзоларни бирдамлика, меҳнатсеварликка, тадбиркорлика унади.

Академик шоир Faafur Gуломнинг «Тақдирин ўй билан яратрор одам, Гойбайдан келасакс бахт бир афсона»

деган сатрларни кўччиликни яхши биласа керади. Бу сатрлар билан шоир инсонларни ижодкорликка, интилувчанилка давлат кимаганими? «Олма пиш, оғизимга туъз кабилидаги ёнданупарлардан йирок бўлуб, ҳаётни севишга, кадришга, олдинга харакат килишига ундумайтилди.

Куни кечা Андиксон вилоятига ташарифи чоғида давлатимиз раҳбари ҳар бир оиласда тадбиркорликни ўйла кўйини юксиги илгарни сурди.

Дарҳакиётам, оила аъзоларни аҳал-инок бўлиб, бир-бирина кўллаб-куватласса, меҳнатдан қўчмаса, тадбиркорликни ўйла кўйса, бўлдан ўзи ҳам, жамият ҳам фойда кўради.

Давлатимиз соҳа ровижига улкан эътибор қаратган. Тўғри, ҳамма ҳам китоби бизнеси ўйла кўйла ойламагни мумкин. Бироқ тадбиркорликни турлари кўп. Тикувчилик, тўқувчилик, қишлоқ хўжаслик махсулотларини етишишири, қайта ишлари, майши техникаларни таъмишлар, савдо-созиц ва ҳоказо. Бу каби соҳаларда муваффақиятга эришиштаги юртодочларимиздан ишрат олсан, ҳаракат килишади. Уларни кўп кўйсангиз, мактабларни таъмишлар, фарзандининг нобобилигидан олиб, кўзаш тўқади. Албатта, «Ҳамма ундан эмас», дега эътиroz билдиришнинг мумкин. Аммо бокимандаликка берилган инсонлар хәтиб билан кизишиб кўрсангиз, юқоридаги каби манзараларга гувох бўласиз. Шу ўринда яна бир мулоҳазани ўртага ташамоқимиз. Хўш, мактабларимизда меҳнат таълими таълимни даражасидан! Бальзи келинларнинг кийимдаги кичикинагина йиртики тикиб кўйшига укуви ўйлана, айрим йигитларнинг оддийигина пол ишини усуқасини тайёрланиши билмаслигининг сабаби нимада? Менимча, болаликдан тўғри тарбия берилмаганга оқибатида бундай иллатлар пайдо бўлади. Айтайлик, кишлодка яловчи бир аёл қўдуқдан сув олиб чорвасини сутог-

кетади. «Бола кўчага чиқб кетмасин» деган максадда хоҳлаган диски олиб беради.

Шу тарнига бола шурурида тайёр таомни еб, телевизор кўриб ётиш умр мазмунига айлади. Катта бўлганида эса ота-она кексанӣ, куч-куватларни колтаг бўллади, фарзандининг нобобилигидан олиб, кўзаш тўқади. Албатта, «Ҳамма ундан эмас», дега эътиroz билдиришнинг мумкин. Аммо бокимандаликка берилган инсонлар хәтиб билан кизишиб кўрсангиз, юқоридаги каби манзараларга гувох бўласиз. Шу ўринда яна бир мулоҳазани ўртага ташамоқимиз. Хўш, мактабларимизда меҳнат таълими таълимни даражасидан! Бальзи келинларнинг кийимдаги кичикинагина йиртики тикиб кўйшига укуви ўйлана, айрим йигитларнинг оддийигина пол ишини усуқасини тайёрланиши билмаслигининг сабаби нимада? Мактабларда меҳнат сабокларни таълимни даражасидан! Айтлашада бу каби муаммолар юзага келармиди? Англашилади, бокимандаликнинг олдини олиши учун кўплаб масалаларга

хокимлиги мутасадисининг «ёқасидан олаётганини» кўриб келдим.

— Бизни овора килиб бекорга чакиртиридинглар. Мен бу матоҳларинги қандай қилиб ўйимга олиб кетаман, — деда шангиларди аёл.

Хайратдан қотиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Э, бунака иш керакмас. Менга столда ўтириб ишлайдиган даромади иш кепак, — дедай йигит. Ваҳоланки, касб-хунар коллежини тамомлаган йигитнинг ёзган хати саводи ҳамини кадарлини кўрешиб турибди.

— Сиз канака ишни хоҳлайсиз? — деб сўраймиз ундан.

— Мажбурий ижро бороси

бўлса яхши бўларди...

Тўғри, ҳамма ҳам даромади иш ис-тайди. Бироқ бундай ишда ишлама учун, аввало, билим, кўйикма ва маъсулнинг заурларини ҳама биладими? Аслида, катта ойлик олиб ишлайдиганларнинг аксарияти ўз фасолятини оддий ишдан бошлайди. Унга бальзи, биринчидан таъкид кетинг! дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

Ха, ҳаётда ҳар хил инсонлар учрайди. Аслида, ўз ҳалол меҳнатнинг эвасига пул то-пib, беминнан етан онга нима етсни? Кимнинг кўлига қарам бўлши, меҳнатдан кочиб, турли баҳоналарни ўйлаб топши танбаларга хос суюсиган. Аммо «ётib стагна тог чидамас», деган нақл бор. Хўш, бокимандалик ва дантасаликнинг сабаби нимада? Менимча, болаликдан тўғри тарбия берилмаганга оқибатида бундай иллатлар пайдо бўлади. Айтайлик, кишлодка яловчи бир аёл қўдуқдан сув олиб чорвасини сутог-

кетади.

Аслида, бу котиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Бизни овора килиб бекорга чакиртиридинглар. Мен бу матоҳларинги қандай қилиб ўйимга олиб кетаман, — деда шангиларди аёл.

Хайратдан қотиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Э, бунака иш керакмас. Менга столда ўтириб ишлайдиган даромади иш кепак, — дедай йигит. Ваҳоланки, касб-хунар коллежини тамомлаган йигитнинг ёзган хати саводи ҳамини кадарлини кўрешиб турибди.

— Сиз канака ишни хоҳлайсиз? — деб сўраймиз ундан.

— Мажбурий ижро бороси

бўлса яхши бўларди...

Тўғри, ҳамма ҳам даромади иш ис-тайди. Бироқ бундай ишда ишлама учун, аввало, билим, кўйикма ва маъсулнинг заурларини ҳама биладими? Аслида, катта ойлик олиб ишлайдиганларнинг аксарияти ўз фасолятини оддий ишдан бошлайди. Унга бальзи, биринчидан таъкид кетинг! дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

Ха, ҳаётда ҳар хил инсонлар учрайди. Аслида, бу котиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Бизни овора килиб бекорга чакиртиридинглар. Мен бу матоҳларинги қандай қилиб ўйимга олиб кетаман, — деда шангиларди аёл.

Хайратдан қотиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Э, бунака иш керакмас. Менга столда ўтириб ишлайдиган даромади иш кепак, — дедай йигит. Ваҳоланки, касб-хунар коллежини тамомлаган йигитнинг ёзган хати саводи ҳамини кадарлини кўрешиб турибди.

— Сиз канака ишни хоҳлайсиз? — деб сўраймиз ундан.

— Мажбурий ижро бороси

бўлса яхши бўларди...

Тўғри, ҳамма ҳам даромади иш ис-тайди. Бироқ бундай ишда ишлама учун, аввало, билим, кўйикма ва маъсулнинг заурларини ҳама биладими? Аслида, катта ойлик олиб ишлайдиганларнинг аксарияти ўз фасолятини оддий ишдан бошлайди. Унга бальзи, биринчидан таъкид кетинг! дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

Ха, ҳаётда ҳар хил инсонлар учрайди. Аслида, бу котиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Бизни овора килиб бекорга чакиртиридинглар. Мен бу матоҳларинги қандай қилиб ўйимга олиб кетаман, — деда шангиларди аёл.

Хайратдан қотиб қолдим. Чунки беш даққа аввал шу аёлга касаба уюшма вакили «Олиб кетишида қийнили юрманг, таксида кетинг» дега чўнтағидан пул чиқарб берганини кўрган эдим-да...

— Э, бунака иш керакмас. Менга столда ўтириб ишлайдиган даромади иш кепак, — дедай йигит. Ваҳоланки, касб-хунар коллежини тамомлаган йигитнинг ёзган хати